

Barcelona 12 juliol 1953.

Estimat fill: per entendre que la lectura d'aquesta carta no pot ser-te profitosa més que ferint ~~ella~~ a la vista de la biografia de Màrius, s'ha parlat, a l'hor de les elements subministrats per Elier, Soló, les notes del Santoni i marçals, a més dels que ell podia trobar en la correspondència venuda entre ells dos, ha dit a. Ragnauda que no te la lliaràs fons que tingueris els elidors. Així tens, en el moment que cal, les dades necessàries per a jutjar sobre aquesta petita falta que ha estat indispensable de lliurar sobre el delicat i espinos tema de la religiositat de Màrius, en la que han actuat, d'una banda, la major part de les persones alguns esmentats, i d'una altra, nosaltres tres. Et fem no es podia clausir tracte i la d'una obra xopa te sentint aut religios pur, com és la dels versos del teu germà, d'un místicisme que cada dia apareix més gran, com reconeix tu mateix, i que tant est ha posat el seu nom. En aquesta pugna, portada amb tota polidosa, però fermament, ha calgut arribar a un compromís, com passa sempre. No estic descontent del resultat obtingut, i d'ello que tu mateix, de trobar-te així, haguéssis obtingut més.

La nostra gran preocupació, mentre duraven les negociacions, fou en el poder una cura extrema a no ferir els sentiments religiosos de Maria Plana, donat el dret innegable de gratitud que tenim amb aquesta cada dia més admirable persona, i que coneixes prou, i també amb lligam al misteri que no aclarit encara, que envolta les suprades cartes venudes

entre Màrius i els runyos de Montserrat, perquè, si així és, i tal com és explicat; no hi havia un perill d'adopció, per la mateixa part, actituds inderogables, hi és que restava la possibilitat que els fet, - obic els fet, - en defensin després en descolant? Els pron intel.ligat per a deduir que hem passat moments difícils. I prou cindint de petits incidents anecdòtics, et simpatitzaria l'assumpt.

Soler és un home apassionat, però molt intel.ligent, i, com els posem a tots els niefets, dominat per un afany excessiu de personalisme. Però, el motiu ardent que ^(allí i la seva obra) defensava del ~~part~~ comunisme, ~~una~~ ~~propaganda~~ ~~de~~ ~~opressió~~, el posem ara en defensa del catolicisme. Com que solament estima i admira molt a Màrius, i el veu tan religiós, faria tot l'imaginable per a que aparegués, també, com un militant d'aquesta religió. Això fa que, a manca de tot de significació, en la seva notícia biogràfica aprofiti totes les minietats que en la vida de Màrius apareixen per a ell, inflades per la passió, fins potser de ~~la~~ bona voluntat, suggerint de idea, no d'una conversió, però sí en canvi sí ~~arribar-hi~~. Segons ell, i les persones que el feien cor, les coses a tal fi ~~...~~

~~Màrius~~ ~~...~~ a tenir en compte, ~~...~~

- Una educació a base de la moral cristiana, rebuda a casa, ~~...~~ del meu pare;
- el respecte per la persona de Basenit, salvada per l'ostentament del ~~...~~ crucifixat al tan dormitori;
- l'haver viscut els últims anys del Sanchari ~~...~~ catòlic de cristians i cristians;
- l'evident i innat misticisme del meu fill;
- la seva mort, amb l'incident del Sant Crist, per ell de mort santificat, i per mi sense que en finguin cap, més que el compliment d'una promesa a meu pare;
- la influència de certes lectures [ho veu ~~...~~ parlant del Sr. Cardó] i d'algunes persones (Merce, Sr. Solé)
- Finalment, l'incident de Montserrat;

2 / La tot això en trobaràs la prova en les pàgines 33 e 35 del llibre, que és el que queda després de les expurgacions per mi imposades. Si hagués estat remès la nota hauria pogut poder un peu més, però hi havia el perill de molestar i d'aparèixer com un sectari de l'altre costat. Ho vam pensar molt, no - 3 altres tres, i vam decidir en deixar-ho com veïns, perquè no calia amprar artilleria per a matar pardals.

Juan, els vells de Pàquia, vam anar al Santuari, sabíem que la Maria Plauer quedava en un cert nombre papers de Màrius, i ens faltà temps per a registrar-los un a un. L'interès nostre era per veure si trobàvem alguna cosa referent a l'afar de Montserrat. Si hagués hagut una correspondència entre Màrius i l'abat Mariet, hi devia trobar-se'n nostre. Doncs, hi, no vam veure cap paper, ni una rebuda que s'hi referís. Desafortunadament, doncs, tota base de l'autenticitat de l'afar. Vam cridar a Sals (aquell dia era també el Santuari) i vam comunicar-li el resultat negatiu, s'alegrava de tot indici de veridicitat del que totus s'havien parlat. Vam tornar-nos-li, imperadòricament, que fos suprimit del text tot el que s'hi referia, i, aterrat, sense oposar la menor resistència, hi va accedir, talment a la impremta per a que no comencessin el tiratge fins que ell hi anés. Potem ben creure que els tres ~~o~~ ens vam fer una gran pes de sol.

Que totas les aqueles insinuacions de Sals a la notícia biogràfica no hagués servit de res, donada la seua ~~total~~ fertilitat, ho diem prou clar totes les crítiques fins que aparegués, i ja ho he vist que el mateix també el considerava com un heteròdot, no focat en la figura de Sals, el que no prou que el pavi als uns.

En desantant a dieste que durant tot aquest temps, Maria
Plana, i ha mostrat la més comprensió dels que se podrien dir
l'altre costat. Després heu sabut, per conèixer d'ella amb la Maria,
que ~~ella~~ havia aconsellat a Saló que el llibre no es parlés de "el" d'
allò que pogués donar matèria de discussió, i heu quedat tant o
més curiós que mai. } amb tot.

Aquesta és la fidel relació de l'ocurrència i encara no tencen
que no s'obligui constant, com nosaltres si ho o no ho, si no ens
plouria que reconegués la nostra bona voluntat.

Es van rebent les teves cartes. Sembla que ^{podria} ~~potria~~ entrar
a andorra amb els papers que jo tanc. Ens plouria molt
que poguessis passar una hora quinzena de repòs en aquells
valls, amb tot el bon i fill. Les teves potries són una de
més felicitoses i els trobarem molt a faltar.

Quant dies han estat per mi el gran de girar i de
seu fíem segue. Volen que la Xita i jo hi anem a passar
unes setmanes. Ja no agredim; però no se si podria ser.

Oye, estimat, no et podria explicar de mi. Jo, ^{(les cartes,}
~~estava~~ ^{amb elles)} ~~estava~~ se hoires i colòries. Em penso que et tinc
al costat. El teu pare que molt t'admira
feliçment